

Kde se lodě mění v šífy

Slova jako romantika či dobrodružství jsou neuchopitelná jak ranní mlha nad říčním ohybem. Vydejte se ale do Děčína a romantiky si vlastními rukama nabereíte plný čepajmr. Že nerozumíte? Místní šífáci vám to rádi vysvětlí.

Tedy ještě jednou a po pořádku: po Labi připlouvají do Děčína lodě, ale dál k Severnímu moři už jezdí šífy. Tak se v přístavním městě jen několik kilometrů od česko-německých hranic odjakživa mluví. Loď je zkrátka das Schiff. A stejně to je s „čepajmrem“. Der Eimer je obyčejný kbelík nebo vědro a čepajmr je šífácká slangová zkomolenina pro kbelík přivázaný na dlouhém laně. Na žádné lodi, pardon – šífu, nesmí chybět. Čepajmrem se nabírá voda pro mytí paluby i úklid ládoven. Aha, další šífácký výraz. Ládozna je to, čemu se spisovně a podle technické terminologie říká nákladový prostor.

Stačí si stoupnout na děčínský nýtovaný obloukový most a obrysy dětských snů se začnou vyostřovat. Na pravém labském břehu zarachotí na palubě kotevní řetěz, zahouká siréna a po chvíli už proud unáší loď nejprve k přístavu v Loubí, pak do Hřenska a nakonec přes Drážďany a Magdeburk až do Hamburku.

Než si alespoň kousek plavby prožijete na vlastní kůži, zajděte s dětmi do děčínského muzea. V řadě propojených sálů se tu dozvíte vše o historii lodní dopravy na Labi. Poziční světla, kotvy, kormidelní kola, modely lodí – to vše budou mít děti doslova na dosah. Protože lodní doprava na Labi má bezmála tisíciletou tradici, je se v muzeu na co dívat. Už v roce 1057 se v litoměřické kapitule popisuje, jak říční plachetnice vozily do Magdeburku vosk,

FOTO: ARCHIV

INFORMACE

- **Děčínské muzeum** kousek od centra města na levém břehu Labe v Podmoklech. Otevřené je každý den kromě pondělí od 9 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. Vstupné stojí 30 Kč, dětský lístek je zlevněný. České mládeže 1/31, 405 02 Děčín, tel.: 412 531 549, e-mail: muzeum.dc@space.cz
- Na provoz historických parníků se v Německu specializuje Saská kolesová plavba a můžete s ní absolvovat například výlet z Bad Schandau k pevnosti Königstein a zpět. Z Bad Schandau vyplouvá parník v 14.30, v Königsteinu přistane v 15 h. Zpět odplouvá v 16 a do cíle dorazí v 16.45 h. Zpáteční lodní lístek stojí pro dospělého 14 eur, děti od 6 do 14 let platí polovinu. Rodinám s dětmi se ale vyplatí koupit některou z rodinných hromadných jízdenek. Například dva dospělí s jedním školákem mohou použít lístek za 30 eur.

www.saechsische-dampfschiff-fahrt.de
info@saechsische-dampfschiff-fahrt.de

- Levnější výlet lze absolvovat s konkurenční Hornolabskou dopravní společností, která sídlí v Bad Schandau. Čtyřikrát za den, a to až do konce října, vyplouvá z tohoto lázeňského městečka malý parník na okružní jízdu do Schöny a zpět. Celá plavba trvá hodinu a půl a jízdenka stojí 8 eur. Loď z přístaviště v Bad Schandau odplouvá v 9.30, 11.30, 13.15 a v 15 hodin.

- Pokud vám stačí jen letmé seznámení s labským proudem, můžete se svést se stejnou společností například z Hřenska na pravém břehu Labe do Schöny na levém břehu malým přívozem. Loď přežije řeku několikrát za den a jedno svezení stojí dvacet korun.

www.ovps.com
badschandau@ovps.de

včelí med a kůži. Zpátky pak lodě dopravovaly cennou sůl. Proti silnému labskému proudu by ale jen pod plachtami nevyjely, a tak je tahali koně.

V létě roku 1838 mohli obyvatelé Děčína zamávat prvním osobnímu parníku a o dalších třicet let později je v provozu zajímavá technická rarita. Proti proudu se pozvolna sunou řetězové remorkéry. Po celém labském dně, od Mělníka až po Hamburk, byl položen robustní ocelový řetěz. Remorkéry měly uprostřed trupu naviják se speciálním bubnem, kterým otáčel parní stroj. Před lodní příď se řetěz vynořoval z vody, po palubě byl veden až k bubnu a za ním byl přes záď opět pokládán na říční dno. Zjednodušeně řečeno: remorkér vlastně po řetězu pomoci bubnu „ručkoval“.

Řetězový pohon byl výborný v silných proudech, ale v mírnějších úsecích byl nepohodlný, a tak ho postupně začaly vytlačovat kolesové remorkéry. Nejprve s kolesy na bocích, později s jedním velkým lopatkovým kolesem na zádi. Přímou v trupu těchto remorkérů býval i nákladový prostor, další čluny pak remorkér vlekl za sebou.

Kolesovou nostalgii v dnešní době vystřídaly tlačné remorkéry, které před sebou vozí obří železné hranaté čluny. Konec romantiky je patrný i ze slangového pojmenování těchto lodí. Jsou to obyčejné „vany“.

Vy si ale šífáckou romantiku můžete s dětmi užít. Stačí se autem přesunout kousek za hranici do německého lázeňského městečka Bad Schandau. Hned několik plavebních společností tu nabízí svezení po Labi na starých kolesových parnících. Určitě na nich nebude chybět ani čepajmr. ●

VÁCLAV TRACHTA